

Konsekvensutredning av Livsmedelsverkets förslag till föreskrifter om jägares leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	4
2. Bakgrund	4
2.1 Nu aktuellt regeringsuppdrag.....	4
2.2 Tidigare regeringsuppdrag.....	5
3. Beskrivning av problemet och vad Livsmedelsverket vill uppnå	5
4. Nu gällande lagstiftning	6
5. Föreskriftsförslagen i huvudsak	7
6. Övriga författningsförslag	9
7. Alternativa lösningar för det Livsmedelsverket vill uppnå	10
7.1 Små mängder vildsvin och kött av vildsvin.....	10
7.2 Jägars leveranser av små mängder kött av vildsvin	11
7.3 Jägars leveranser av små mängder vildsvin direkt till slutkonsumenter	11
7.4 Utbildningskrav	12
7.5 Tillståndskrav	13
7.6 Provtagning och analys avseende förekomst av trikiner	13
7.7 Provtagning och analys avseende förekomst av cesium-137	13
7.8 Krav på spårbarhet	14
7.9 Information om analysresultat till slutkonsumenterna	15
7.10 Krav på dokumentation	15
7.11 Kontrollmyndighet för jägare.....	17
7.12 Animaliska biprodukter och riskavfall	18
8. Vilka berörs av regleringen?	18
8.1 Jägare.....	18
8.2 Lokala detaljhandelsanläggningar.....	18
8.3 Vilthanteringsanläggningar	19
8.4 Ackrediterade laboratorier.....	19
8.5 Länsstyrelserna	19
8.6 Kommunerna	20
8.7 Livsmedelsverket	20
8.8 Konsumenter.....	20

8.9 Utbildningsanordnare	20
8.10 Övriga berörda.....	20
9. Vilka bemyndiganden som beslutanderätten grundar sig på.....	21
10. Vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regeringsalternativen	21
11. Bedömning om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.....	21
12. Bedömning om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser	22
13. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.....	22
14. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.....	23
14.1 Jägare.....	23
14.2 Detaljhandelsanläggningar	24
15. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.....	24
16. Vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.....	25
17. I vilka andra avseenden regleringen kan komma att påverka företagen	25
18. Beskrivning om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.....	25
19. Effekter för kommuner eller regioner	25
19.1 Kommunerna.....	25
19.2 Länsstyrelserna.....	26
20. Miljö och jämställdhet	27

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

Enligt sändlista

Förslag till föreskrifter om jägares leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin

1. Sammanfattning

Livsmedelsverket föreslår att det, till skillnad från i dag, ska bli möjligt för jägare att leverera små mängder vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter och till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. För att en jägare ska få leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter föreslås dock krav på att jägaren genomgått en särskild utbildning och beviljats tillstånd av länsstyrelsen.

En jägare med tillstånd föreslås få leverera 10 vildsvin samt kött av 10 vildsvin direkt till slutkonsumenter. Jägare utan sådant tillstånd föreslås få leverera 75 vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Innan vildsvin eller kött av vildsvin får levereras till slutkonsumenter måste vildsvinet ha provtagits och analyserats för trikiner. Har vildsvinet nedlagts i Västmanlands, Uppsala eller Gävleborgs län ska vildsvinet även ha provtagits och analyserats för cesium-137. Vidare föreslås krav på spårbarhet och information till slutkonsumenter samt vissa krav på dokumentation.

Syftet med den föreslagna regleringen är att underlätta för jägare att få möjlighet till avsättning för nedlagda vildsvin på ett sätt som är förenligt med en hög skyddsnivå för människors hälsa vad gäller livsmedel. Den föreslagna regleringen sker inom ramen för de undantag som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

2. Bakgrund

2.1 Nu aktuellt regeringsuppdrag

Livsmedelsverket har av regeringen fått i uppdrag att ta fram underlag för en svensk anmälan till EU-kommissionen om nationella bestämmelser som möjliggör för jägare att överlämna små mängder kött av vildsvin direkt till konsument och små mängder vildsvin med päls till lokala detaljhandelsanläggningar. I uppdraget ingår att lämna förslag på såväl förordningsändringar som nya föreskrifter. Livsmedelsverket ska redovisa uppdraget till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 15 mars 2021.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

2.2 Tidigare regeringsuppdrag

Livsmedelsverket redovisade den 16 december 2019 ett regeringsuppdrag om att analysera och lämna förslag på förenklade förfaranden för avsättning av vildsvinskött på marknaden (verkets dnr 2018/02334). Uppdraget var ett led i regeringens hantering av riksdagens tillkännagivande om att reglerna för distribution och försäljning av viltkött bör förenklas (bet. 2016/17:MJU23 punkt 23, rskr. 2016/17:338). I rapporten Avsättning av svenskt vildsvinskött föreslår Livsmedelsverket att ett antal åtgärder ska övervägas för att en ökad mängd vildsvinskött med bibehållen livsmedelssäkerhet ska kunna nå konsumenter. Bland dessa åtgärder finns förslaget att en utbildad jägare med tillstånd ska kunna leverera små mängder vildsvinskött direkt till konsumenter och att jägare ska kunna leverera små mängder vildsvin med päls till en lokal vilthanterande detaljhandelsanläggning.

Regeringen har även vid två tidigare tillfällen givit Livsmedelsverket i uppdrag att se över möjligheten för jägare att sälja mindre mängder vildsvin och kött av vildsvin utan krav på besiktning i vilthanteringsanläggningar. Livsmedelsverket redovisade det första uppdraget den 30 september 2009 (verkets dnr 4393/2008) och det andra uppdraget redovisades den 30 maj 2011 (verkets dnr 4393/2008). Livsmedelsverkets rapporter har dock inte lett till några åtgärder.

3. Beskrivning av problemet och vad Livsmedelsverket vill uppnå

Det övergripande målet för den nationella livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning samt bidra till hållbar utveckling i hela landet. Regeringen har gjort bedömningen att produktionen av vilt och renkött kan bidra till en tillväxt i livsmedelskedjan. Möjligheten att avsätta dessa livsmedel bör därför förenklas, om det går att göra med bibehållen hög skyddsnivå för människors hälsa.

Jägare har i dag under vissa förutsättningar rätt att leverera små mängder vilt och kött av vilt direkt till konsumenter, och till detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter.¹ Jägare får dock inte leverera vildsvin eller kött av vildsvin direkt till konsumenter, eller till detaljhandelsanläggningar, eftersom vildsvin kan vara bärare av trikiner^{2,3}. Nedlagda vildsvin ska därför – utom då vildsvinen uteslutande ska användas i jägarens privathushåll – alltid passera en s.k. vilthanteringsanläggning innan kött av vildsvin släpps ut på marknaden.

¹ 62 och 64 §§ Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien.

² Trikiner är små parasitära maskar som kan infektera människor och orsaka allvarliga skador hos den som har infekterats av dem.

³ 61 och 63 §§ LIVSFS 2005:20.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

En detaljhandelsanläggning är en anläggning där hantering, bearbetning och lagring av livsmedel sker på det ställe där produkten levereras direkt till slutkonsumenten.⁴ Detta kan t.ex. vara restauranger, personalmatsalar, allmänna serveringsställen eller livsmedelsbutiker. En detaljhandelsanläggning ska uppfylla tillämpliga bestämmelser i Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien.

En vilthanteringsanläggning är ett slakteri för vilt som har godkänts av Livsmedelsverket och som ska uppfylla tillämpliga bestämmelser i både förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. På vilthanteringsanläggningen besiktas vildsvinet av en officiell veterinär och först efter att vildsvinet har provtagits avseende förekomst av trikiner, och provet genomgått laboratorieanalys med negativt resultat, får kött från vildsvinet släppas ut på marknaden.

Bara en liten del – ungefär 15 procent – av köttet från de vildsvin som nedläggs i Sverige når marknaden.⁵ Det regelverk som i dag begränsar en jägares möjligheter att släppa ut kött av vildsvin på marknaden har ansetts vara en av anledningarna till att endast en mindre andel kött från de vildsvin som nedläggs i Sverige når marknaden. Det anses därför angeläget att underlätta jägares möjligheter att få avsättning för nedlagda vildsvin, men på ett sätt som är förenligt med en hög skyddsnivå för människors hälsa.

De senaste åren har antalet vildsvin i Sverige dessutom ökat kraftigt, och vildsvinen återfinns i dag i fler delar av landet än tidigare. Vildsvinsstammens tillväxt och utbredning har bl.a. lett till ett ökat antal vildsvinsrelaterade trafikolyckor samt till stora skador på grödor.

Genom de föreslagna föreskrifterna vill Livsmedelsverket sammanfattningsvis – utan att göra avkall på den höga skyddsnivån för människors hälsa när det gäller livsmedel – underlätta jägares möjligheter att få avsättning för nedlagda vildsvin samt bidra till förverkligandet av livsmedelsstrategins mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig. Genom de föreslagna föreskrifterna ökas även incitamenten för vildsvinsjakt, vilket i förlängningen förmodas bidra till att vildsvinsstammen hålls på en acceptabel nivå.

4. Nu gällande lagstiftning

Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung innehåller bestämmelser som ska tillämpas på såväl bearbetade som obearbetade produkter av animaliskt ursprung. Av

⁴ Artikel 3.7 i Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

⁵ Jordbruksverkets rapport 2013:28, Från skog till krog – Vilka hinder motverkar mer vildsvinskött på marknaden?

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

artikel 1.3 e i förordning (EG) nr 853/2004 framgår dock att förordningen inte ska tillämpas på jägare som levererar små mängder av frilevande vilt eller kött från frilevande vilt direkt till slutkonsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Enligt artikel 1.4 i samma förordning ska emellertid medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning fastställa regler för den verksamhet och de personer som avses i artikel 1.3 e i den förordningen. Sådana nationella regler ska garantera att målen i förordningen uppnås.

Av 61 och 63 §§ Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien framgår att bestämmelserna i förordning (EG) nr 852/2004 och förordning (EG) nr 853/2004 ska tillämpas på jägares leveranser av små mängder vilt och kött av vilt av björn, vildsvin och andra vilda djur som är mottagliga för trikinos. Detta innebär t.ex. att vildsvin och kött av vildsvin, i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 853/2004,⁶ måste transporteras till en vilthanteringsanläggning innan livsmedlet får släppas ut på marknaden.

För övrigt storvilt, som inte omfattas av 61 och 63 §§ LIVSFS 2005:20, har jägaren rätt att sälja små mängder storvilt eller kött av storvilt direkt till konsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till konsumenter.⁷ Det handlar om älg, kron- och dovhjort samt rådjur. Med små mängder storvilt avses här 25 enheter storvilt, eller kött motsvarande sammanlagt en enhet storvilt. En enhet motsvaras av en vuxen älg. För övrigt storvilt och kalv⁸ av storvilt ska en mängdomräkning enligt följande tabell tillämpas.

Djurslag	Älg	Kron- och dovhjort	Rådjur
Vuxet djur	1	0,333	0,1
Kalv	0,5	0,25	0,1

5. Föreskriftsförslagen i huvudsak

Livsmedelslagstiftningen syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel. Om nuvarande bestämmelser ändras på så sätt att jägare får leverera små mängder vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter och till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter, behöver det samtidigt införas nya bestämmelser som säkerställer att de livsmedel som jägare eller lokala detaljhandelsanläggningar släpper ut på marknaden är säkra. De föreslagna föreskrifterna syftar således till att säkerställa att de vildsvin och det kött av vildsvin som släpps ut på marknaden är säkert och har hanterats på ett livsmedelshygieniskt sätt.

⁶ Avsnitt IV, kapitel II, punkt 3 och 8 i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004.

⁷ 62 och 64 §§ LIVSFS 2005:20.

⁸ Med kalv avses ett djur som är yngre än 12 månader.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Som ovan nämns kommer jägare genom de föreslagna föreskrifterna att ges möjlighet att leverera små mängder vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, och små mängder vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Med små mängder kött av vildsvin avses leveranser av kött av högst 10 vildsvin per jägare och kalenderår. Med små mängder vildsvin avses leveranser av högst 75 vildsvin per jägare och kalenderår till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter, samt leveranser av högst 10 vildsvin per jägare och kalenderår direkt till slutkonsumenter. Med vildsvin avses nedlagda oavhudade vildsvin med inälvorna helt eller delvis urtagna.

För att säkerställa att en jägares leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin är förenliga med kraven på en hög skydds nivå för människors hälsa, måste jägare som vill leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter dels ha genomgått en särskild utbildning för hantering och tillvaratagande av nedlagt vildsvin, dels av länsstyrelsen ha beviljats ett tillstånd att leverera små mängder vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. I samband med att jägaren beviljas ett sådant tillstånd ska jägaren även tilldelas en unik kod. Jägare som inte innehar tillstånd att leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, får leverera små mängder vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter.

De lokala detaljhandelsanläggningar som tar emot vildsvin från jägare ska anmäla denna verksamhet till kontrollmyndigheten innan verksamheten påbörjas. I samband med denna anmälan ska de av kontrollmyndigheten tilldelas en unik kod. I de föreslagna föreskrifterna ställs det emellertid, till skillnad mot vad som föreslås för jägare, inget krav på att personal på detaljhandelsanläggningar ska ha genomgått någon särskild utbildning för att den lokala detaljhandelsanläggningen ska få leverera till slutkonsumenter. Skälet till detta är att detaljhandelsanläggningar enligt de grundläggande kraven i kapitel XII i bilaga II till förordning (EG) nr 852/2004 ska se till att den personal som hanterar livsmedel övervakas och instrueras eller utbildas i livsmedelshygien på ett sätt som är anpassat till deras arbetsuppgifter.

Innan små mängder vildsvin och kött av vildsvin får levereras till slutkonsumenter måste det dock säkerställas att vildsvinet inte innehåller trikiner eller för höga halter av cesium-137. Endast vildsvin och kött av vildsvin som har provtagits avseende förekomst av trikiner, och genomgått laboratorieanalys med negativt resultat, får levereras till slutkonsumenter. Är vildsvinet nedlagt i Västmanlands, Uppsala eller Gävleborgs län ska vildsvinet dessutom ha provtagits för cesium-137 innan vildsvinet eller kött av vildsvinet får levereras till slutkonsumenter. Dessa län drabbades nämligen av relativt stora mängder radioaktivt nedfall i samband med kärnkraftsolyckan i Tjernoby 1986. Vildsvin eller kött av vildsvin som innehåller högre halter av cesium-137 än det nationella gränsvärdet 1 500 becquerel per kilo (Bq/kg) får inte levereras till slutkonsumenter.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Den som levererar vildsvin eller kött av vildsvin till slutkonsumenter, således jägaren eller den lokala detaljhandelsanläggningen, ansvarar för att det aktuella vildsvinet, eller det vildsvin från vilket det levererade köttet kommer, innan leverans har provtagits och analyserats för trikiner och cesium-137 i enlighet med vad som följer av de föreslagna föreskrifterna.

För att kunna säkerställa spårbarheten vad gäller leveranser av vildsvin eller kött av vildsvin till slutkonsumenterna föreslås krav på att alla separata delar av slaktkroppen ska märkas med jägarens eller den lokala detaljhandelsanläggningens unika kod, så att levererat vildsvin eller kött av vildsvin vid behov ska kunna spåras tillbaka till jägaren respektive den lokala detaljhandelsanläggningen. Vidare ställs krav på att slutkonsumenten ska få tillgång till de analysresultat avseende förekomst av trikiner och cesium-137 som avser det aktuella vildsvinet. Det ställs även vissa krav på dokumentation och att dessa uppgifter ska sparas under minst tre år.

6. Övriga författningsförslag

Livsmedelsverket föreslår att det införs en ny paragraf i livsmedelsförordningen (2006:813), med stöd av vilken länsstyrelserna ska kunna utöva offentlig kontroll över de jägare med tillstånd som levererar vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

Föreslagen lydelse

25 b § Länsstyrelsen i det län där en jägare är folkbokförd är behörig myndighet att utöva offentlig kontroll över jägarens leveranser av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

Länsstyrelserna föreslås därmed dels få ansvar för den offentliga kontrollen av att de jägare som levererar små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter följer bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna, dels ansvara för handläggningen av det tillstånd som jägare måste beviljas för att få leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

Länsstyrelsernas uppgifter inom livsmedelskontrollen finansieras över länsstyrelsernas statsanslag. Livsmedelsverket föreslår därför även en ändring i förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. Av den förordningen bör framgå att kostnader för offentlig kontroll av jägare, och därmed av jägares leveranser av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, inte ska täckas med avgifter. Eftersom förordningen kommer att ändras med anledning av propositionen En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (prop. 2020/21:43) lämnas inte något förslag på förordningstext i denna del.

7. Alternativa lösningar för det Livsmedelsverket vill uppnå

Livsmedelsverket har av regeringen fått i uppdrag att ta fram underlag för en svensk anmälan till EU-kommissionen om nationella bestämmelser som möjliggör för jägare att överlämna små mängder kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter och små mängder vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar. Livsmedelsverket har med hänsyn till detta begränsade möjligheter att överväga alternativa lösningar för att uppnå de eftersträlvade målen. Inom ramen för nämnda begränsningar har Livsmedelsverket emellertid gjort följande överväganden.

7.1 Små mängder vildsvin och kött av vildsvin

Livsmedelsverket föreslår att en jägare under ett kalenderår ska få leverera 75 vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Därutöver föreslås en jägare, som genomgått utbildning och erhållit tillstånd, under ett kalenderår få leverera 10 vildsvin och kött av 10 vildsvin direkt till slutkonsumenter. Livsmedelsverket föreslår således att en jägare under ett kalenderår sammanlagt ska få möjlighet att, under vissa förutsättningar, leverera 75 respektive 85 nedlagda vildsvin, och kött av tio vildsvin.

Det antal vildsvin och den mängd kött av vildsvin som en jägare föreslås få leverera till slutkonsumenter och lokala detaljhandelsanläggningar har valts dels med hänsyn till de livsmedelshygieniska aspekter som är förknippade med hanteringen av vildsvin, dels för att en jägare som levererar de antal vildsvin och den mängd kött av vildsvin som föreslås, därigenom inte ska komma att betraktas som en livsmedelsföretagare. Livsmedelsverket har således gjort bedömningen att en jägare kan leverera ovan nämnda antal vildsvin och mängd kött av vildsvin utan att därigenom komma att anses vara en livsmedelsföretagare, eller äventyra kravet på en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel.

Med livsmedelsföretag avses varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel.⁹ Begreppet företag har en särskild innebörd i livsmedelslagstiftningen, och har därmed inte samma betydelse som begreppet har i annan lagstiftning, som i t.ex. skattelagstiftningen. För att kunna anses vara ett företag i livsmedelslagstiftningens mening krävs att företaget bedriver en verksamhet av viss kontinuitet och att verksamheten har en viss grad av organisation.¹⁰ Livsmedelsföretagare är de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i de livsmedelsföretag som de driver.¹¹ I det fall en jägare är att betrakta som en livsmedelsföretagare blir det många andra bestämmelser som även måste följas. I förordning (EG) nr 852/2004 fastställs t.ex. allmänna hygienregler för livsmedelsföretagare.

⁹ Artikel 3.2 i förordning (EG) nr 178/2002.

¹⁰ Skäl 9 i förordning (EG) nr 852/2004.

¹¹ Artikel 3.3 i förordning (EG) 178/2002.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Vid fastställandet av antalet vildsvin och mängden kött av vildsvin som en jägare ska få leverera direkt till slutkonsumenter, har Livsmedelsverket fäst särskild hänsyn vid att avhudning, uppslaktning och styckning är de moment som är mest känsliga i livsmedelshygieniskt hänseende.¹² Vidare är förutsättningar för vilthanteringen oftast bättre i en livsmedelsanläggning än i jägarens egna lokaler.

Livsmedelsverket har, vad gäller det antalet vildsvin som en jägare tillåts leverera, även valt att inte göra någon åtskillnad mellan antalet årsungar och vuxna vildsvin. Det finns flera skäl till detta. För det första är unga vildsvin ofta svårare att hantera på ett livsmedelshygieniskt sätt. Livsmedelshygieniska skäl talar därför mot att tillåta en jägare att leverera fler årsungar än vuxna vildsvin. För det andra underlättas tillämpningen av bestämmelserna om det inte görs någon åtskillnad mellan antalet årsungar och vuxna vildsvin som en jägare tillåts leverera. Slutligen kan det även vara svårt att avgöra om ett ungdjur är tolv månader eller äldre. Regler bör som princip vara lätta att följa och kontrollera.

I Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, föreslogs att en utbildad jägare med tillstånd skulle få leverera motsvarande 10 vuxna djur per kalenderår direkt till slutkonsumenter. Det föreslogs även att en jägare årligen skulle få leverera motsvarande 50 vuxna vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Två årsungar motsvarade ett vuxet vildsvin. Det föreslogs dock inte att jägaren skulle få leverera vildsvin direkt till slutkonsumenter.

7.2 Jägars leveranser av små mängder kött av vildsvin

Livsmedelsverket har, i enlighet med regeringsuppdragets ordalydelse, valt att föreslå att en jägare med tillstånd endast ska få leverera små mängder kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, och alltså inte tillåtas leverera små mängder kött av vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar. Syftet med denna begränsning är framför allt att en slutkonsument som köper kött av vildsvin från en detaljhandelsanläggning enligt Livsmedelsverkets uppfattning bör kunna utgå ifrån att köttet uteslutande har hanterats vid en livsmedelsanläggning, och därmed även hanterats i enlighet med de generella bestämmelser som är tillämpliga på livsmedelsföretagare.

7.3 Jägars leveranser av små mängder vildsvin direkt till slutkonsumenter

Till skillnad från regeringsuppdragets ordalydelse har Livsmedelsverket dock valt att föreslå att en jägare med tillstånd även ska få leverera nedlagda oavhudade vildsvin direkt till slutkonsumenter. Skälet till detta är att Livsmedelsverket inte anser att dessa leveranser är förknippade med större risker än de som är förknippade med en jägares leveranser av små mängder kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. Enligt

¹² Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 50.

www.livsmedelsverket.se/globalassets/om-oss/regeringsuppdrag/regeringsuppdrag-avsattning-av-vildsvin-2018-02334.pdf

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Livsmedelsverkets bedömning är det troligtvis relativt få slutkonsumenter som kommer att vara intresserade av att ta emot oavhudade vildsvin direkt av jägare. Vidare får de slutkonsumenter som tar emot vildsvin av jägare givetvis endast hantera dessa vildsvin för konsumtion inom det egna privathushållet.

Ett alternativ till den föreslagna ordningen vore att inte tillåta jägare att leverera nedlagda vildsvin direkt till slutkonsumenter. Livsmedelsverket har inte funnit att det av livsmedelssäkerhetsskäl finns anledning att föreslå en sådan begränsning. Någon sådan begränsning finns inte heller för annat storvilt som älg, kron- och dovhjort samt rådjur. De vildsvin som en jägare levererar till slutkonsumenterna ska givetvis ha provtagits och analyserats avseende förekomsten av trikiner, och i förekommande fall cesium-137.

7.4 Utbildningskrav

Livsmedelsverket föreslår att jägare som vill leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, ska ha genomgått en av Livsmedelsverket godkänd utbildning i hur man på ett säkert sätt hanterar och tillvaratar nedlagda vildsvin. Skälet till att Livsmedelsverket har valt att ställa detta krav är att det kan finnas mikrobiella, kemiska och fysikaliska hälsofaror i vildsvinskött som kan medföra risker för slutkonsumenterna. Bland de mikrobiella farorna är det främst risken för förekomsten av trikiner i kött av vildsvin som är anledningen till att införa nämnda utbildningskrav. Risken för förekomst av *Toxoplasma gondii*, *Yersinia enterocolitica*, *Yersinia pseudotuberculosis*, *Salmonella*, hepatit E-virus (HEV3) och sugmasken *Alaria alata* kan dock också nämnas. En jägares kunskaper om dessa faror har avgörande betydelse för jägarens möjligheter att begränsa riskerna i samband med hanteringen av det nedlagda vildsvinet.

När det kommer till de kemiska och fysikaliska faror som är förknippade med nedlagda vildsvin kan den regionala förekomsten av höga halter cesium-137 samt de faror som är förknippade med blyammunition nämnas.

Vad avser själva genomförandet av utbildningen avser Livsmedelsverket – på samma sätt som för viltundersökarutbildningen – låta intresseorganisationer och andra externa aktörer genomföra dessa. Med tiden skulle man även kunna tänka sig att utbildningen kan bli en integrerad del av utbildningen till jägarexamen.

De moment som ska ingå i utbildningen, samt det utbildningsmaterial som kommer att användas, ska ha godkänts av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket föreslår vidare att utbildningen bör omfatta minst fyra timmar, och bl.a. behandla frågor om hygien i samband med jakt och vilthantering, avvikelser i slaktkroppen och tillhörande organ, skottrensning, smittspridning och provtagning samt aktuell lagstiftning avseende livsmedelssäkerhet. Att gå utbildningen uppskattas kosta ca. 4 000 kronor per jägare.¹³

¹³ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 49, 63 och 74.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Livsmedelsverket anser inte att det finns något alternativ till kravet att en jägare ska ha genomgått en särskild utbildning i hur man på ett säkert sätt hanterar och tillvaratar nedlagda vildsvin, för att tillåtas leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

7.5 Tillståndskrav

För att en jägare ska ha rätt att leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, föreslår Livsmedelsverket att jägaren ska ha beviljats tillstånd att bedriva en sådan verksamhet. För att beviljas tillståndet ska jägaren med godkänt resultat ha genomgått den utbildning som nämns ovan. Ett tillståndsförfarande anses således nödvändigt för att säkerställa att utbildningskravet följs. I samband med att jägaren beviljas sådant tillstånd ska jägaren även tilldelas en unik kod.

Länsstyrelsen i det län där jägaren är folkbokförd föreslås bli behörig myndighet att handlägga en ansökan om nämnda tillstånd. Länsstyrelsen föreslås även bli behörig myndighet att utöva offentlig kontroll över en jägares leveranser av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

Ett alternativ till den föreslagna ordningen skulle kunna vara att jägare endast anmäler sig till den behöriga myndigheten för att bli registrerade. Inom ramen för ett sådant system skulle den behöriga myndigheten dock först vid en efterföljande kontroll kunna kontrollera att jägaren, med godkänt resultat, genomgått en utbildning som godkänts av Livsmedelsverket, i hur man på ett säkert sätt hanterar och tillvaratar nedlagda vildsvin. Detta skulle i förlängningen kunna skada förtroendet för att det regelverk som föreslås för jägares leveranser av vildsvin och kött av vildsvin verkligen följs.

7.6 Provtagning och analys avseende förekomst av trikiner

De vildsvin och kött av vildsvin som i dag hanteras på vilthanteringsanläggningar provtas avseende förekomst av trikiner och får först efter laboratorieanalys med negativt resultat levereras vidare och släppas ut på marknaden. Detta är ett grundläggande krav ur ett livsmedelssäkerhetsperspektiv. Livsmedelsverket anser således inte att det finns något godtagbart alternativ till det föreslagna kravet att alla nedlagda vildsvin, och allt kött av vildsvin, som jägare eller lokala detaljhandelsanläggningar ska leverera till slutkonsumenter, innan leverans ska ha provtagits avseende förekomst av trikiner, och genomgått laboratorieanalys med negativt resultat.

7.7 Provtagning och analys avseende cesium-137

Efter kärnkraftsolyckan i Tjernobyli 1986 fick delar av Sverige nedfall av framför allt radioaktivt jod och cesium genom regn. Delar av södra och mellersta Norrland, från norra Uppland och Västmanland till och med Västerbotten, drabbades hårdast. Mätningar som Strålsäkerhetsmyndigheten, i samarbete med jägare, genomfört har visat att det än i dag är relativt vanligt att kött av vildsvin som har nedlagts i de hårdast drabbade områdena

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

innehåller höga halter av cesium-137. Halter av cesium-137 i kött av vildsvin är även höga jämfört med andra viltslag. I de områden som drabbades mest av nedfall efter Tjernobylolyckan överstiger en stor andel av de provtagna vildsvinen gränsvärdet 1 500 Bq/kg, och ett flertal individer överstiger, eller ligger mycket nära, den nivå på 10 000 Bq/kg där Livsmedelsverkets kostråd avråder från att alls äta köttet. I områden där höga halter av cesium-137 i vildsvin har uppmätts rekommenderar Strålsäkerhetsmyndigheten att cesiumhalten mäts i vildsvinskött som ska användas som livsmedel.¹⁴

För att kunna säkerställa en hög skydds nivå för människors hälsa, anser Livsmedelsverket därför att det är nödvändigt att provta och analysera de vildsvin som har nedlagts i de områden som drabbats hårdast av det radioaktiva nedfallet för cesium-137, för att få leverera dessa vildsvin till slutkonsumenter. Nedfallsområdena omfattar vildsvinspopulationer i norra Uppland, delar av Västmanland och Gävlerregionen. Livsmedelsverket föreslår därför att vildsvin som har nedlagts i Västmanlands, Uppsala eller Gävleborgs län ska provtas och analyseras för cesium-137.

Av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2012:3) om främmande ämnen i livsmedel framgår att kött av vildsvin inte får innehålla mer än 1 500 Bq/kg. Vildsvin och kött av vildsvin som innehåller högre halter än gränsvärdet 1 500 Bq/kg får således inte levereras till slutkonsumenter.

Livsmedelsverket anser inte att det finns något godtagbart alternativ till kravet på att de vildsvin som har nedlagts i de områden som drabbats hårdast av det radioaktiva nedfallet, ska provtas och analyseras för cesium-137. Ett alternativ vore dock att de geografiska områden som omfattas av kravet på provtagning och analys avseende cesium-137 bestäms utifrån ett mera specifikt avgränsat område. Det område som omfattas av detta krav får dock inte komma att bli för snävt, eftersom vildsvin är ett ganska rörligt vilt. Livsmedelsverket har av den anledningen valt att bestämma det geografiska området utifrån aktuella län, i stället för exempelvis utifrån aktuella kommuner.

7.8 Krav på spårbarhet

Livsmedelsverket föreslår att alla separata delar av vildsvinets slaktkropp ska vara märkta med såväl vildsvinets löpnummer som jägarens unika kod, eller i förekommande fall den lokala detaljhandelsanläggningens unika kod. Jägaren ska tilldelas en unik kod i samband med att jägaren beviljas tillstånd att leverera vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. De lokala detaljhandelsanläggningarna ska tilldelas en unik kod i samband med att de anmäler verksamheten till kontrollmyndigheten. Märkningen av de vildsvin, eller kött av vildsvin, som levereras till slutkonsumenterna syftar till att vid

¹⁴ Information från Strålsäkerhetsmyndighetens webbplats om cesium-137 i vildsvinskött.
www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/miljoovervakning/radioaktiva-amnen/cesium-137-i-vildsvinskott/

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

behov möjliggöra spårbarhet tillbaka till jägaren eller den lokala detaljhandelsanläggningen.

Spårbarhetsreglerna i livsmedelslagstiftningen syftar generellt sett till att säkerställa att livsmedel som har släppts ut på marknaden vid behov ska kunna dras tillbaka och återkallas. En förutsättning för att kunna vidta dessa åtgärder, så att livsmedelssäkerhet uppnås, är således att det är möjligt att spåra livsmedel genom hela livsmedelskedjan. Även informations- och dokumentationskraven som beskrivs nedan syftar till att möjliggöra spårbarhet.

Livsmedelsverket anser inte att det finns behov av att närmare ange hur märkningen ska anbringas på slaktkroppen och dess delar, utan överlåter åt jägare och detaljhandelsanläggningar att välja en ändamålsenlig märkningsmetod som passar deras verksamhet men samtidigt uppfyller föreskrifternas syfte och krav.

7.9 Information om analysresultat till slutkonsumenterna

Livsmedelsverket föreslår att den som levererar små mängder vildsvin eller kött av vildsvin till slutkonsumenter, i samband med leveransen ska ge slutkonsumenten tillgång till de analysresultat avseende förekomst av trikiner och cesium-137 som är hänförliga till det aktuella vildsvinet. Slutkonsumenten kan t.ex. få en kopia på analysresultatet på papper, eller digitalt. I syfte att skapa flexibilitet, och möjliggöra eventuella digitala system i framtiden, anser Livsmedelsverket att det är mest ändamålsenligt att överlämna åt jägarna och de lokala detaljhandelsanläggningarna att välja hur de ska lämna informationen till slutkonsumenterna, och på så sätt uppfylla föreskrifternas krav. Livsmedelsverket har således inte ansett att det för närvarande finns behov att närmare reglera hur, eller på vilket sätt, informationen om analysresultaten ska överlämnas till slutkonsumenterna.

Noteras bör dock att Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har fått i uppdrag av regeringen att utreda förutsättningarna att skapa ett samlat digitalt system för spårbarhet av vildsvinskött inom ramen för livsmedelsstrategin. Det digitala systemet ska medföra att spårbarheten upprätthålls för varje skjutet vildsvin, från jägare till konsument, och informationen ska göras tillgänglig för konsumenter. I uppdraget ingår att utreda vem som ska äga och förvalta systemet, kostnader förknippade med detta och hur eventuella kostnader ska finansieras. En delredovisning av uppdraget ska lämnas till regeringen senast den 28 februari 2021, och en slutredovisning av uppdraget ska lämnas till regeringen och Tillväxtverket senast den 28 februari 2022.

7.10 Krav på dokumentation

Livsmedelsverket föreslår att en jägare som beviljats ett sådant tillstånd som nämns ovan, ska dokumentera de leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin som han eller hon levererar till slutkonsumenter. Detta för att dels säkerställa spårbarhet vid leverans till slutkonsumenter, dels möjliggöra kontroll av att jägaren uppfyller tillämpliga

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

krav i föreskrifterna. Dokumentationskravet innebär att jägaren, för respektive vildsvin, ska bevara följande uppgifter.

1. Om vildsvinet levererats som primärprodukt eller kött.
2. Aktuellt löpnummer.
3. Det län i vilket vildsvinet har nedlagts.
4. Analysresultaten avseende förekomst av trikiner och, i förekommande fall, cesium-137.

Livsmedelsverket föreslår även att de lokala detaljhandelsanläggningar som tar emot leveranser av små mängder vildsvin från jägare, för respektive vildsvin, ska bevara följande uppgifter.

1. Datum för mottagandet.
2. Aktuellt löpnummer.
3. Det län i vilket vildsvinet har nedlagts.
4. Analysresultaten avseende förekomst av trikiner och, i förekommande fall, cesium-137.
5. Jägarens namn och kontaktuppgifter.

Syftet med dessa krav är som sagt dels att uppfylla kraven på spårbarhet, dels att möjliggöra en ändamålsenlig offentlig kontroll av de verksamheter som bedrivs av jägarna och de lokala detaljhandelsanläggningarna. Vid en avvägning mellan å ena sidan behovet av dokumenterade uppgifter, och å andra sidan önskan att inte i onödan tynga jägare och detaljhandelsanläggningar med administrativa bördor, har Livsmedelsverket ansett de föreslagna kraven vara väl avvägda.

Det är dock viktigt att notera att en detaljhandelsanläggning är ett livsmedelsföretag. Detaljhandelsanläggningen har därmed en skyldighet att följa de allmänna bestämmelser om spårbarhet som finns i artikel 18 i Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet. Enligt dessa bestämmelser ska livsmedel kunna spåras på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan. Livsmedelsföretagare ska bl.a. därför kunna ange alla personer från vilka de har erhållit ett livsmedel och i detta syfte ha system och förfaranden för att på begäran kunna lämna denna information till behöriga myndigheter. Livsmedel som släpps ut på marknaden ska även vara lämpligt märkta eller identifierade för att underlätta spårbarheten med hjälp av tillämplig dokumentation eller information enligt tillämpliga krav i mer specifika bestämmelser. I artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002 föreskrivs inte hur länge uppgifterna måste sparas.

För att minska den administrativa bördan för jägarna och de lokala detaljhandelsanläggningarna är det viktigt att det inte ställs krav i föreskrifterna som går

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

längre än vad som är nödvändigt. Livsmedelsverket föreslår därför att jägare och lokala detaljhandelsanläggningar ska bevara nämnda dokumentation i minst tre år.

Livsmedelsverket tar därmed hänsyn till att kött av vildsvin generellt sett inte finns kvar under en längre tid än tre år efter att det nedlagts. Livsmedelsverket anser inte heller att kontrollmyndigheternas behov av underlag, eller behovet av att kunna spåra kött av vildsvin, fordrar att skyldigheten att bevara dokumentationen i föreskrifterna bestäms till en längre tid än tre år. Det kan dock finnas andra krav i livsmedelslagstiftningen eller annan lagstiftning som fordrar att dokumentation bevaras under längre tid.

Livsmedelsverkets förslag avviker i denna del från den vägledning för tillämpningen av artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002 som togs fram av Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa 2010. Enligt vägledningen bör sådana uppgifter som nu är aktuella bevaras i fem år för att säkerställa att målet med artikeln uppfylls. I vägledningen jämförs det med att man normalt sett brukar arkivera handelsdokument under fem år för skattekontroller.¹⁵

I Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, föreslogs att dokumentationen skulle sparas under två år.

7.11 Kontrollmyndighet för jägare

Länsstyrelsen i det län där jägaren är folkbokförd föreslås bli den myndighet som är behörig att utöva offentlig kontroll över att jägaren som levererar vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter följer bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna.

Länsstyrelsen är i dag kontrollmyndighet över livsmedelsföretag inom primärproduktionen. Den som regelbundet producerar och säljer sina primärprodukter till andra företag eller direkt till konsumenter ska således registrera sin verksamhet hos länsstyrelsen i det län där produktionen i huvudsak bedrivs. Med primärproduktion avses odling och skörd av vegetabilier, mjölkproduktion, äggproduktion, uppfödning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt. Jakt, fiske och insamling av vilda produkter, som bär och svamp, musslor och kräftor omfattas också. På regional nivå har länsstyrelsen även ett ansvar att stödja och kontrollera kommunernas arbete med livsmedelskontroll.

Enligt Livsmedelsverkets bedömning är länsstyrelsen den kontrollmyndighet som är mest lämplig att utses till kontrollmyndighet för jägares leveranser av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. Förslaget följer den nu befintliga kontrollstrukturen nationellt.

¹⁵ Vägledning för tillämpning av artiklarna 11, 12, 14, 17, 18, 19 och 20 i förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa 2010, s. 21. www.livsmedelsverket.se/globalassets/produktion-handel-kontroll/vagledningar-kontrollhandbocker/eg_vagledning_178_26jan2010.pdf

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

7.12 Animaliska biprodukter och riskavfall

Livsmedelsverket har inte något bemyndigande att utfärda föreskrifter om hanteringen av animaliska biprodukter och riskavfall, dvs. hur vildsvin som innehåller trikiner eller har för höga halter av cesium-137 ska hanteras. De föreslagna föreskrifterna innehåller därför inte några bestämmelser om detta.

Animaliska biprodukter regleras huvudsakligen genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Enligt artikel 2 c ska förordningen emellertid inte tillämpas på producenters direkta leveranser av små mängder primärprodukter till slutkonsumenter, eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Animaliska biprodukter som härstammar från en jägares verksamhet bestående i leveranser av små mängder vildsvinskött direkt till slutkonsumenter, eller leveranser av vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar, kommer därför inte att omfattas av bestämmelserna i förordning (EG) nr 1069/2009. Dessa animaliska biprodukter får istället hanteras i enlighet med god jaktсед, vilket kan innebära att slaktkroppar – inklusive organ – ska grävas ned. Detta gäller alltså också för sådana animaliska biprodukter som uppstår som ett resultat av en lokal livsmedelsanläggnings hantering av vildsvin som detaljhandelsanläggningen har mottagit av en jägare. Det finns emellertid inte något som hindrar en jägare, eller en lokal detaljhandelsanläggning, från att hantera animaliska biprodukter av vildsvin som innehåller trikiner eller halter av cesium-137 överstigande 1 500 Bq/kg på det sätt som föreskrivs i förordning (EG) nr 1069/2009.

8. Vilka berörs av regleringen?

8.1 Jägare

Jägare kommer genom de föreslagna föreskrifterna att få större möjligheter att få avsättning för nedlagda vildsvin. Livsmedelsverket föreslår att en jägare under ett kalenderår får leverera 75 vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Därutöver föreslås en jägare, som genomgått utbildning och erhållit tillstånd, under ett kalenderår få leverera 10 vildsvin samt kött av 10 vildsvin direkt till slutkonsumenter. Jägare saknar i dag möjlighet att leverera nedlagda vildsvin till slutkonsumenter och lokala detaljhandelsanläggningar.

Jägare som vill leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter kommer dock även att beröras av krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och cesium-137 samt krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation.

8.2 Lokala detaljhandelsanläggningar

Lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter kommer genom de föreslagna föreskrifterna att ges möjlighet att själva hantera de vildsvin som de

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

har mottagit direkt från jägare, och sedan leverera kött av dessa direkt till slutkonsumenter. Detaljhandelsanläggningar saknar i dag möjlighet att hantera vildsvin för vidare överlämnande till slutkonsumenter.

De lokala detaljhandelsanläggningar som tar emot vildsvin från jägare ska anmäla denna verksamhet till kontrollmyndigheten innan verksamheten påbörjas. I samband med denna anmälan ska de av kontrollmyndigheten tilldelas en unik kod. De lokala detaljhandelsanläggningarna kommer dock även beröras av krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och cesium-137 samt krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation.

8.3 Vilthanteringsanläggningar

Vilthanteringsanläggningar kommer sannolikt att påverkas på så sätt att det troligtvis blir färre antal vildsvin som kommer att passera genom dessa anläggningar, innan kött av vildsvin släpps ut på marknaden. De föreslagna föreskrifterna kan därför komma att få en negativ inverkan på vissa vilthanteringsanläggningars verksamhet.

Livsmedelsverket gjorde 2019 bedömningen att de vilthanteringsanläggningar som tog emot mindre än 100 vildsvin per år, var de som i första hand skulle kunna komma att påverkas negativt av ett förslag som innebar att jägare skulle kunna lämna vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar. Livsmedelsverket ansåg det också vara tänkbart att många av dessa vilthanteringsanläggningar istället skulle välja att bli lokala detaljhandelsanläggningar.¹⁶

8.4 Ackrediterade laboratorier

I förslaget till föreskrifter anges att alla vildsvin ska provtas för trikiner, samt att vildsvin nedlagda i vissa områden ska provtas för cesium-137. Vidare föreslås att alla prov ska analyseras av ett, för ändamålet, ackrediterat laboratorium. De föreslagna föreskrifterna kan därför förmodas leda till att laboratorier som är ackrediterade för trikinanalys eller analys av cesium-137 i livsmedel kommer att få fler analysuppdrag än de får i dag.

8.5 Länsstyrelserna

Länsstyrelserna föreslås få ansvaret för den offentliga kontrollen av att de jägare som levererar små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter följer bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelserna föreslås även få ansvaret för handläggningen av det tillstånd som jägare måste ha för att få leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. I samband med att jägaren beviljas sådant tillstånd ska jägaren även tilldelas en unik kod av länsstyrelsen.

¹⁶ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 66.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

8.6 Kommunerna

Kommunerna utövar i dag offentlig kontroll över detaljhandelsanläggningars hantering av livsmedel. Det följer av 23 och 25 §§ livsmedelsförordningen. Genom att tillåta lokala detaljhandelsanläggningar att hantera vildsvin, och sälja kött av dessa vildsvin till slutkonsumenter, kommer således kommunerna – i egenskap av kontrollmyndighet – att även kontrollera denna verksamhet hos de berörda detaljhandelsanläggningarna.

Kommunerna kommer även, i samband med att en lokal detaljhandelsanläggning anmäler att den ska börja ta emot vildsvin från jägare, behöva tilldela detaljhandelsanläggningen en unik kod.

8.7 Livsmedelsverket

Förslaget till nya föreskrifter innebär att Livsmedelsverket ska godkänna den utbildning som en jägare måste genomgå för att kunna beviljas tillstånd att sälja små mängder vildsvin och kött av vildsvin till slutkonsumenter. Om de föreslagna föreskrifterna antas kommer Livsmedelsverket även att behöva uppdatera befintliga vägledningar, ta fram informationsmaterial samt löpande svara på frågor rörande de nya bestämmelserna.

8.8 Konsumenter

De föreslagna föreskrifterna förmodas innebära ett ökat utbud av kött av vildsvin på marknaden. Därmed kan priset på vildsvinskött också förmodas sjunka jämfört med dagens prisbild, vilket är positivt för slutkonsumenterna. Förhoppningsvis kan regleringen även medföra en mindre illegal avsättning av vildsvinskött på marknaden, vilket kan tänkas leda till säkrare vildsvinskött på marknaden och därmed en lägre risk för konsumenterna.

8.9 Utbildningsanordnare

För att en jägare ska beviljas tillstånd att leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, föreslår Livsmedelsverket att jägaren, med godkänt resultat, ska ha genomgått en specifik utbildning för hantering och tillvaratagande av nedlagda vildsvin. Utbildningen ska ha godkänts av Livsmedelsverket, men Livsmedelsverket föreslår att utbildningen – i likhet med dagens viltundersökarutbildningar – ska genomföras av kompetenta frivilliga aktörer såsom jägarorganisationer och andra externa aktörer.

8.10 Övriga berörda

De föreslagna föreskrifterna förväntas som ovan nämns att öka incitamenten för vildsvinsjakt. Detta förmodas i förlängningen bidra till en reduktion av antalet vildsvin i landet. Ett minskat antal vildsvin kan förhoppningsvis i sin tur leda till att antalet vildsvinsrelaterade trafikolyckor minskar; något som är positivt för trafikanter och har en positiv inverkan på såväl statens som försäkringsbolagens kostnader. Som en följd av att antalet vildsvin förhoppningsvis minskar bör även de skador som vildsvinen orsakar i mark minska, vilket då sannolikt kommer att gynna lantbrukare samt markägare.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

9. Vilka bemyndiganden som beslutanderätten grundar sig på

I 5 § livsmedelsförordningen anges att Livsmedelsverket bl.a. får meddela föreskrifter om förbud eller villkor för handhavande eller utsläppande på marknaden av livsmedel, om föreskrifterna behövs för att skydda människors liv eller hälsa. Vidare får Livsmedelsverket enligt 14 § samma förordning meddela föreskrifter om anpassning av, och undantag från, kraven i förordning (EG) nr 852/2004 och förordning (EG) nr 853/2004.

10. Vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regeringsalternativen

De föreslagna föreskrifterna innehåller t.ex. krav på utbildning och tillstånd för jägare som leverera till slutkonsumenter samt krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och i vissa fall cesium-137 för både dessa jägare och lokala detaljhandelsanläggningar. Vidare ställs det även krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation. Dessa krav kommer att medföra vissa kostnader och administrativa bördor för såväl jägare och lokala detaljhandelsanläggningar som för berörda kontrollmyndigheter. Föreskrifterna har dock utformats med hänsyn till att så långt möjligt hålla nere både kostnaderna och de administrativa bördor som kan drabba de aktörer som påverkas av de föreslagna föreskrifterna, utan att därigenom göra avkall på skyddsnivån för människors hälsa vad gäller livsmedel.

I Livsmedelsverkets rapport Avsättning av svenskt vildsvinskött har kostnaden för en analys av ett trikinprov uppskattats till ca 100 kronor, och en analys av ett cesiumprov har uppskattats kosta ca 400 kronor. Livsmedelsverket har vidare uppskattat tidsåtgången för provtagning, inskickande av prov och mottagande samt vidare hantering av provsvar från 10 vildsvin till 1,5 timmar per år, och de administrativa kostnaderna för detta har uppskattats till ca 1 200 kr och år.¹⁷

Se även avsnitt 14 och 19 nedan.

11. Bedömning om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Livsmedelsverket bedömer att de föreslagna föreskrifterna är förenliga med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Enligt artikel 1.3 e i förordning (EG) nr 853/2004 ska förordningen inte tillämpas på jägare som levererar små mängder av frilevande vilt eller kött från frilevande vilt direkt till slutkonsumenter eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Av artikel 1.4 i samma förordning framgår dock att medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning ska fastställa regler för den verksamhet och de personer som

¹⁷ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 74.

avses i artikel 1.3 e i samma förordning. Sådana nationella regler ska garantera att målen i förordningen uppnås.

12. Bedömning om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Vad gäller tidpunkten för ikraftträdandet behöver hänsyn tas med anledning av att de nationella bestämmelser som möjliggör för jägare att leverera små mängder vildsvin och kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, eller till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter, ska anmälas till EU-kommissionen och övriga medlemsstater. Livsmedelsverket har av regeringen fått i uppdrag att ta fram ett underlag för en sådan anmälan till EU-kommissionen, och verket ska redovisa uppdraget till regeringen senast den 15 mars 2021. Regeringen behöver sedan besluta om en anmälan till EU-kommissionen. En anmälan till EU-kommissionen medför en 'stand-still'-period om normalt tre månader, med perioden kan förlängas med ytterligare tre månader. Under denna period, och innan anmälningsproceduren är avslutad, får de föreslagna författningarna inte beslutas och träda i kraft.

Vad gäller behov av särskilda informationsinsatser kan särskilt nämnas att det kommer att vara nödvändigt att informera de som berörs av föreskrifterna om föreskrifternas innehåll och hur man på lämpligt sätt kan tillgodose de krav som ställs. Livsmedelsverket behöver även uppdatera befintliga vägledningar om vilt och utarbeta målgruppsanpassad information.

Vildsvin kan som ovan nämns bära på trikiner. Det kan därför vara lämpligt att informera allmänheten om att allt vildsvinskött som släpps ut på marknaden alltjämt kommer att ha provtagits och analyserats med avseende på trikiner. Information om både hygien i det egna köket och hur trikinbärande djur ska tillagas för att fortsatt vara säkra finns redan på Livsmedelsverkets webbplats.¹⁸

13. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Under 2018 fanns det 200 godkända vilthanteringsanläggningar i Livsmedelsverkets register. Av dessa hanterade 64 anläggningar vildsvin. Merparten av dessa anläggningar, 56 stycken, tog emot färre än 100 vildsvin per år.

Vidare finns det uppskattningsvis ca 80 000 aktiva vildsvinsjägare i Sverige. Livsmedelsverket bedömer att det finns förutsättningar att låta 6 000 jägare genomgå en sådan utbildning som krävs, för att få leverera små mängder kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.¹⁹

¹⁸ www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/tillagning-hygien-forpackningar/hygien

¹⁹ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 62 och 65 samt not 125.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

Det finns i dag inte några detaljhandelsanläggningar som tar emot vildsvin, i och med att en sådan hantering inte är tillåten. Livsmedelsverket har inte uppgifter om hur många detaljhandelsanläggningar som i dag tar emot övrigt vilt, som inte är bärare av trikiner, såsom exempelvis älg, hjort, hare eller fågel. Det är därför inte möjligt att i dagsläget uppskatta hur många detaljhandelsanläggningar som kan förväntas beröras av de föreslagna föreskrifterna. Det är emellertid sannolikt att flera av de detaljhandelsanläggningar som i dag tar emot annat vilt, även kommer att vilja ta emot vildsvin. Som nämns ovan är det också tänkbart att några av de vilthanteringsanläggningar som tar emot mindre än 100 vildsvin per år kan komma att vilja övergå till att bli en lokal detaljhandelsanläggning.

14. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

14.1 Jägare

Den föreslagna regleringen kommer inte att medföra några administrativa kostnader för jägare som levererar små mängder vildsvin till lokala detaljhandelsanläggningar som levererar direkt till slutkonsumenter. Som ovan nämns måste dock de jägare som vill leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter ha genomgått en särskild utbildning och beviljats tillstånd för detta. Livsmedelsverket har bedömt att nämnda utbildning bör omfatta ca 4 timmar och har uppskattat att en sådan utbildning kostar ca 4 000 kronor. Detta är dock en engångskostnad. Vad gäller tidsåtgång för att ansöka om ett tillstånd uppskattas det till endast ca fem minuter.²⁰

I övrigt kommer jägare, som vill leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter, även beröras av krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och cesium-137 samt krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation. Som ovan nämns uppskattas en analys av ett trikinprov kosta ca 100 kronor, och en analys av ett cesiumprov uppskattas kosta ca 400 kronor. Livsmedelsverket har vidare uppskattat tidsåtgången för provtagning, inskickande av prov och mottagande samt vidare hantering av provsvar från 10 vildsvin till 1,5 timmar per år och jägare. De administrativa kostnaderna uppskattar Livsmedelsverket till ca 1 200 kr per jägare och år.²¹ Sammantaget kan en jägare dock leverera 20 vildsvin direkt till slutkonsumenter, dvs. 10 vildsvin samt kött av 10 vildsvin. Tidsåtgången och den administrativa kostnaden kan således bli den dubbla. Hur stor kostnaden blir och hur mycket tid som detta sammanlagt tar beror dock givetvis på hur många vildsvin som jägaren nedlägger och avser att leverera till slutkonsumenter.

Jägaren kommer även ha vissa mindre administrativa kostnader med anledning av kraven på spårbarhet, information till slutkonsumenter och dokumentation. Att märka alla delar av slaktkroppen, överlämna information till slutkonsumenterna och föra viss

²⁰ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 74.

²¹ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 74.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

dokumentation kommer ta viss tid i anspråk. Livsmedelsverket bedömer dock att tidsåtgången sammanlagt per vildsvin inte blir många minuter. Att det tas fram vägledning med praktiska råd om hur kraven kan uppfyllas kommer att vara till stor hjälp och underlätta mycket för jägarna.

14.2 Detaljhandelsanläggningar

De lokala detaljhandelsanläggningar som tar emot vildsvin från jägare ska anmäla denna verksamhet till kontrollmyndigheten innan verksamheten påbörjas. I samband med denna anmälan ska de av kontrollmyndigheten tilldelas en unik kod. Detta behöver bara ske vid ett tillfälle och bör inte medföra några större administrativa kostnader. De lokala detaljhandelsanläggningarna kommer dock även beröras av krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och cesium-137 samt krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation.

Även lokala detaljhandelsanläggningar kommer, i likhet med jägare som levererar till slutkonsumenter, att beröras av krav på provtagning och analys avseende förekomst av trikiner och cesium-137 samt krav på spårbarhet, information till slutkonsumenter och viss dokumentation. Som ovan nämns uppskattas en analys av ett trikinprov kosta ca 100 kronor, och en analys av ett cesiumprov uppskattas kosta ca 400 kronor.

Livsmedelsverket har vidare uppskattat tidsåtgången för provtagning, inskickande av prov och mottagande samt vidare hantering av provsvar från 10 vildsvin till 1,5 timmar per år, och de administrativa kostnaderna för detta uppskattar Livsmedelsverket till ca 1 200 kr och år.²² Hur stor kostnaden blir och hur mycket tid som detta sammanlagt tar beror dock givetvis på hur många vildsvin som den lokala detaljhandelsanläggningen tar emot från jägare. För detaljhandelsanläggningarna finns inte någon begränsning i hur många vildsvin som de kan ta emot av jägare.

De lokala detaljhandelsanläggningarna kommer vidare ha vissa mindre administrativa kostnader med anledning av kraven på spårbarhet, information till slutkonsumenter och dokumentation. Att märka alla delar av slaktkroppen, överlämna information till slutkonsumenterna och föra viss dokumentation kommer givetvis att ta viss tid i anspråk. Livsmedelsverket bedömer dock att tidsåtgången sammanlagt per vildsvin inte blir många minuter.

15. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Utöver vad som anges ovan har inte några andra kostnader eller förändringar identifierats för berörda företag.

²² Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 74.

16. Vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

De lokala detaljhandelsanläggningarna föreslås, i likhet med vad som gäller i dag för vilthanteringsanläggningar, få ta emot ett obegränsat antal vildsvin. Begränsningen är endast att de lokala detaljhandelsanläggningarna under ett och samma kalenderår inte får ta emot fler än 75 vildsvin från en och samma jägare. Lokala detaljhandelsanläggningar kommer däremot – till skillnad från vilthanteringsanläggningar – inte att omfattas av krav på köttbesiktning. Köttbesiktning innebär för viltkött en offentlig kontroll efter slakt. Besiktningen utförs av Livsmedelsverkets officiella veterinärer, och vilthanteringsanläggningarna betalar en avgift för den offentliga kontrollen. De lokala detaljhandelsanläggningarna kommer därmed att få en konkurrensfördel i förhållande till vilthanteringsanläggningarna. De lokala detaljhandelsanläggningarna får dock endast leverera kött av vildsvin vidare direkt till slutkonsumenter. De får därmed inte leverera kött av vildsvin från jägare vidare till exempelvis andra restauranger, saluhallar eller liknande. För vilthanteringsanläggningar finns inte någon sådan begränsning. Vilthanteringsanläggningar kan därmed ta emot ett obegränsat antal vildsvin och leverera kött av dessa till alla led i livsmedelskedjan.

Inte heller de vildsvin eller det kött av vildsvin som jägare levererar till slutkonsumenter behöver ha genomgått köttbesiktning innan leverans till slutkonsumenterna. Jägarna får dock endast leverera små mängder vildsvin och små mängder kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

De verksamheter som bedrivs av jägare, lokala detaljhandelsanläggningar och vilthanteringsanläggningar skiljer sig väsentligen från varandra. Det faktum att jägarna, de lokala detaljhandelsanläggningarna och vilthanteringsanläggningar verkar på delvis olika marknader, kan därmed anses mildra de konkurrenspåverkande effekter som de föreslagna föreskrifterna kan medföra.

17. I vilka andra avseenden regleringen kan komma att påverka företagen

Utöver vad som anges ovan har inte någon annan påverkan identifierats för berörda företag.

18. Beskrivning om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Det har inte framkommit några skäl till att särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

19. Effekter för kommuner eller regioner

19.1 Kommunerna

Kommunerna utövar i dag offentlig kontroll över detaljhandelsanläggningar. Det följer av 23 och 25 §§ livsmedelsförordningen. Genom att tillåta lokala detaljhandelsanläggningar att hantera vildsvin, och leverera kött av dessa vildsvin till slutkonsumenter, kommer

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

således kommunerna – i egenskap av kontrollmyndighet – att även kontrollera denna verksamhet hos de berörda detaljhandelsanläggningarna. Redan i dag finns det dock detaljhandelsanläggningar som tar emot annat storvilt, som älg, kron- och dovhjort samt rådjur. Livsmedelsverket anser därför att den föreslagna regleringen inte kommer att påverka kommunerna i någon större utsträckning.

Kommunerna kommer även, i samband med att en lokal detaljhandelsanläggning anmäler att den ska ta emot vildsvin av jägare, behöva tilldela detaljhandelsanläggningen en unik kod. Livsmedelsverket bedömer inte heller att detta kommer att påverka kommunerna i någon påtaglig utsträckning.

En kontrollmyndighets kostnader för offentlig kontroll kan som huvudregel täckas av avgifter.²³ Även annan offentlig verksamhet kommer att kunna finansieras med avgifter.²⁴ Kommunerna kommer således att kunna finansiera både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet med avgifter.

19.2 Länsstyrelserna

Länsstyrelserna föreslås få ansvaret för den offentliga kontrollen av att de jägare som levererar små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter följer bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen är redan i dag kontrollmyndighet över livsmedelsföretag inom primärproduktionen. På regional nivå har länsstyrelsen även ett ansvar att stödja och kontrollera kommunernas arbete med livsmedelskontroll. Livsmedelsverket bedömer att detta förslag därmed inte kommer att påverka länsstyrelserna i allt för stor utsträckning.

Länsstyrelserna föreslås även få ansvaret för handläggningen av det tillstånd som en jägare måste ha för att få leverera små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter. I samband med att jägaren beviljas ett sådant tillstånd ska jägaren även tilldelas en unik kod. Länsstyrelsen kommer således att behöva ta fram rutiner för hur länsstyrelsen ska hantera ansökningar om tillstånd och handläggningen i övrigt.

Beroende på hur många jägare som är folkbokförda i det aktuella länet kan vissa länsstyrelser komma att bli mer påverkade och berörda av den föreslagna regleringen. Länsstyrelsernas uppgifter inom livsmedelskontrollen finansieras i huvudsak över länsstyrelsernas statsanslag. Livsmedelsverket ser inte skäl att för dessa frågor frångå den principen. Eftersom länsstyrelserna således inte kommer att kunna finansiera de nya arbetsuppgifterna via avgifter från jägarna, kan vissa länsstyrelser som är särskilt berörda av regleringen, t.ex. under en period när många jägare ansöker om tillstånd, få svårt att finansiera de nya arbetsuppgifterna med ordinarie anslag.

²³ Förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

²⁴ Prop. 2020/21:43.

Område Strategisk utveckling och stöd
Juridiska avdelningen
Hirouy Belatchew

2020-12-23

Dnr 2020/04701

20. Miljö och jämställdhet

De föreslagna föreskrifterna förväntas som ovan nämns att öka incitamenten för vildsvinsjakt. Detta förmodas i förlängningen bidra till en minskning av antalet vildsvin i landet. Som en följd av att antalet vildsvin förhoppningsvis minskar bör således även de skador som vildsvinen orsakar på jordbruksmark och på andra gröna ytor, bl.a. golfbanor, trädgårdar, kyrkogårdar och värdefulla natur- och kulturmiljöer, minska.²⁵

Det finns i dag uppskattningsvis ca 80 000 aktiva vildsvinsjägare i Sverige.²⁶ Majoriteten av dessa är män, men andelen kvinnor ökar. Enligt uppgift från Svenska Jägareförbundet var 8,8 procent av medlemmarna kvinnor, och under 2017 var 6,8 procent av jaktkortlösarna kvinnor.²⁷ De föreslagna föreskrifterna kommer med hänsyn till detta sannolikt att i huvudsak beröra män.

Kontaktpersoner vid Livsmedelsverket

Elin Häggqvist, chefsjurist, tel. 018-17 53 67

Hirouy Belatchew, verksjurist, tel. 018-17 43 94

²⁵ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 30 och 31.

²⁶ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 62 och not 125.

²⁷ Livsmedelsverkets rapport 2019, Avsättning av svenskt vildsvinskött, s. 63 och not 126.